

Nr. s/s	Testin itemneri	Kantarlamak kriteriyaları	Kantarlamak sheması	Ballar
1.	Verili soruşlara cuvap edin. a) Ne gösterärdi biri-birinä Makari hem Kireki? (1 cümlä) b) Nesoy tema Kirekiyi iilendirärdi ? (1 cümlä) c) Karıların teoryası nesoydur?	a) Üürenicinin bakışına görä. b) Üürenicinin bakışına görä. c) Üürenicinin bakışına görä.	1 bal dolu cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru kullanmak için. 1 bal dolu cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru kullanmak için; 1 bal dolu cümlä için; (0,5-ar bal çıkarılacak yannişlık varsaydı).	2 bal 2 bal 1 bal
2.	a) Makari hem Kireki nicä yaşamasın kurdular? (2 cümlä) b) Makariyä deyni bu dünnedä ne en önemni? (1 cümlä)	a) Üürenicinin bakışına görä. b) Üürenicinin bakışına görä.	1-ür bal herbir dooru cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru kullanmak için; 1 bal dooru cümlä için; (0,5-ar bal çıkarılacak yannişlık varsaydı).	3 bal 1 bal
3.	Teksttä temelleneräk, Kirekinin karakteristikasını verin. (4 cümlä)	Üürenicinin bakışına görä.	1-ür bal herbir dooru, dolu cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru	5 bal

			kullanmak için; (0,5-ar bal çıkarılacak yanlışlık varsaydı).	
4.	“Sevgi gelip-gider, hatırlık sa yıllarca kalêr...” Siz dâ mı bu türlü düşünersiniz? Fikrinizi açıklayın. (4 cümlä)	Üürenicinin bakışına görä.	1-är bal herbir dooru, dolu cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru kullanmak için; 1 bal original tekst için. (0,5-ar bal çıkarılacak yanlışlık varsaydı).	6 bal
5.	a) Verili teksttän üç artistik kolaylı çıkarın, ne olduu, belli edin. b) Bir artistik kolaylınnan cümlä kurun.	a) epitet : sıcak yuva; metafora : hatırlık kalêr, iilendirärdi tema <i>Başka örneklär dâ olabilir.</i> b) Üürenicinin bakışına görä.	1-är bal herbir dooru çıkarılmış artistik kolaylı için hem ne olduunu belli etmäk için; 1 bal cümleyi dooru kurmak için; 1 bal gramatika hem punktuatıya normalarını dooru kullanmak için.	3 bal 2 bal
6.	“Yanılêr onnar, kim sayêr, ani dünnedä en paalı iş hem para”. Sayıklayarak bu deyimä cuvap verin. (4 cümlä)	Üürenicinin bakışına görä.	1-är bal herbir dooru, dolu cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını dooru kullanmak için; 1 bal original tekst için; (0,5-ar bal çıkarılacak yanlışlık varsaydı).	6 bal
7.	Verili teksttän çıkarın: a) <i>iki</i> adlık küçüldek formasında da halını belli edin; b) <i>bir</i> adlık hem <i>bir</i> işlik, neredä vokal dönmesi var;	a) ekspres-trencäöz – T.h.; karıcım – T.h.; b) dünnedä – dünnä (adl.), yaşêrız – yaşa (işl.) <i>Başka örneklär dâ olabilir.</i>	0,5- ar bal herbir dooru küç. f. adlık için; 0,5-ar bal herbir dooru halı belli etmäk için; 0,5- ar bal herbir dooru örnek için;	2 bal 1 bal

	c) <i>iki</i> üz aderlii.	c) seni, onnar – üz aderlii. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	0,5- ar bal herbir dooru üz aderlik için.	1 bal
8.	Aşaada verili laflara yazın.	a) sinonim gençliktä – delikannılıkta hatırlık – saygılık kefimi – halımı adam – kişi, insan tez – hızlı b) antonim paalı – ucuz sıcak – suuk girdi – çıktı desä – sussa tez – yavaş, oya <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	0,5-ar bal herbir dooru sinonim için; 0,5-ar bal herbir dooru antonim için;	5 bal
9.	İşliklärän iş: a) morfema strukturasını belli edin. b) <i>çalımını, zamanını, üzünü, sayısını</i> yazın.	 a) acıyardı duuêrsın b) gidärdim – oluşl. ç., bitkisiz geç.z., I üz, b.s.; kurêrsın – oluşl ç., II üz, b.s.; ihträladık – oluşl. ç., mutl. geç.z., I üz, b.s.	1-ar bal herbir dooru işliin morfema strukturasını belli emäk için; 1-ar bal herbir dooru işliin formalarını belli emäk için;	2 bal 3 bal
10.	Verili lafın morfologiya analizini yapın: uşaamız	uşaamız – adlık (kim?). I. Temel f. – uşak (kim?). II. Morf. nış.: adetçä, canını, 3 hal.t. (k kons. bitän), bir.s., T.h., saab.f. (I üz, ç.s.). III. Sint.f.: (kim?) <u>uşaamız</u> .	4 bal dooru morfologiya analizi için; (0,5-ar bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	4 bal
11.	Verili fragmenttän çıkarın <i>dört</i> adlardan predikat.	1. Allahtanmış; 2. yaratmamız; 3. pişmandım; 4. babu-dädu olduk.	1-ür bal herbir dooru adlardan predikat için;	4 bal

12.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın.	mış. adl. adl. baal. niş. Sıcak yuvandan, usaklarından hem sevgili adl. adl. niş. pred I. eşindän bu dünnedä önemni yok! (annatma, duygulu, iki başpaylı, geniş, var birsoy tamannık).	2 bal cümlä paylarını dooru belli etmek için; 2 bal söz paylarını dooru belli etmek için; 2 bal skobalarda cümleyä dooru analiz yapmak için; 1 bal shemayı dooru yapmak için.	7 bal
13.	“Uşaklar – geleceemizdir, ayledä kısmettir” temasına görä (15-20 cümlä) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşaadakı planı hesaba alın.	<i>I. Temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı için:</i> 8 bal – dolu hem dooru temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için, logikayca dooru cümlelerin kurulması için; 7 bal – temanın diil okadar dolu açıklaması var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 6 bal – temayı açıklayarken, az yannışlık var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 5 bal – temayı açıklayarken sözü yazıda diil bitnik (yok giriş osa çıkış). Cuvabın içindekilii diil sıkı baalı temaya (konuya); 4 bal – kendi açıklamasında cevaplar diildir uygun düzülü. Temanın içindekilii açıklamasında sade denemäk var; 3bal - temayı yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı dolaşık verili; 2 bal – temayı pek yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı pek yufka verili; 0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı yok. <i>II. Fikirini argumentlemäk, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini korumak için (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli):</i> 8 bal – temaya görä fikrini argumentli açıklêr, dilin zebilli hem komunikativ kaliteleri doludan hem dooru kullanlêr; 7 bal – kendi fikrini gözäl argumentli açıklêr, dil zebilliini şıralı kullanêr, ama 1-2 yannışlık dilin komunikativ strukturalarında yapêr; 6 bal – kendi fikir açıklamasında var şüpesi, neredä belli, ani ürenici yanlêr, dil	8 bal	8 bal

		zebilliini doludan kullanmêêr, lafların stil kullanmasında yannişlık var; 5 bal – temaya görä argumentlerin sade bir-ikisi uyêr, dil zebilliini hiç kullanmêêr, cümlelerdä söz normalarında yannişlık var; 4 bal – argumentleri yanniş, ama verer, dil zebilliini kullanmêêr, hem sözleşmək stillerini hiç bilmeer; 3 bal – argumentleri yufka, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmək stillerini pek yufka biler; 2 bal – argumentleri pek yufka, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmək stillerini pek yufka biler; 0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmək stillerini hiç bilmeer. <i>III. Dooru literatura dilinin normalarını korumak için.</i> 8 bal – Dooru literatura dilinin normalarını korumak için, yannişlıksız yazılı iş için; 7 bal – 2 orfografiya hem 2 sintaksis yannişlıkları olabilir; 6 bal – 3- 4 orfografiya hem 2 sintaksis yannişlıkları olabilir; 5 bal – 5-6 orfografiya hem 3 sintaksis yannişlıkları olabilir; 4 bal – 7-8 orfografiya hem 4 sintaksis yannişlıkları olabilir; 3 bal – 9-10 orfografiya hem 4 sintaksis yannişlıkları olabilir; 2 bal – 11-12 orfografiya hem 4 sintaksis yannişlıkları olabilir; 0 bal – 13 orfografiya hem 5 sintaksis yannişlı. <i>IV. Derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek için:</i> 6 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek hem argumentlemek için; 5 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek için, argumentlemesi var, ama bitkiyadan inandırılmadık; 4 bal – kendi bakışını dolu göstermemiş, kişilik pozitiyası diil taman, argumetlemek düşünceli diil; 3 bal – kendi bakışını çok az göstermiş, pozitiyasını açıklayamamış, 2 bal – kendi bakışını yufka göstermiş, pozitiyasını açıklayamamış, argumetleyämemiş; 0 bal – kendi bakışını açıklayamamış, pozitiyasını göstermemiş, argumentlemek yok.	8 bal 6 bal
14.	Yazın bir bildirim , ani Baurçu küüyündä	<i>I. Janranın strukturasını tamannamak için:</i>	3 bal

“Mayın 15 – Aylâ günü” yortusuna adalı konşert geçecek. (<i>data, saat, er bakışınıza görä</i>) Aşaadakı istedikleri hesaba alın: I. Janranın strukturasını koruyun. II. Situaşiyayı dooru kullanın. III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.	<i>3 bal</i> – dolu hem dooru strukturanın tamannaması için; <i>2 bal</i> – strukturanın tamannamasında 1-2 yanlışlık olabilir; <i>1 bal</i> – strukturanın tamannamasında 3 yanlışlık olabilir; <i>0 bal</i> – butürlü janranın strukturasını tamannaması yok. <i>II. Situaşiyayı dooru kullanmak için.</i> <i>5 bal</i> - situaşiyayı dooru hem dolu kullanmak için; <i>4 bal</i> – situaşiyayı dolu göstermemiş, 1 şart kullanmamış; <i>3 bal</i> – situaşiyayı dolu göstermemiş, 2 şart kullanmamış; <i>2 bal</i> – situaşiyayı dolu göstermemiş, 3 şart kullanmamış; <i>1 bal</i> – situaşiyayı pek yufka göstermiş; <i>0 bal</i> – situaşiyayı göstermemiş, şartları kullanmamış; <i>III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için.</i> <i>2 bal</i> – dooru dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için, yanlışlıksız yazılı iş için. <i>1 bal</i> – dooru dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için, 2-3 yanlışlık olabilir; <i>0 bal</i> – dilin stilistikasını dooru kullanmamış, yanlışlıklar çok var.	5 bal 2 bal

Toplam: 100 bal